

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

ОРКЕСТРОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЕСТРАДИ ТА ДЖАЗУ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо організації педагогічної практики

Освітній ступінь	бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітня програма вокальне виконавства	Сольне інструментальне та
Статус освітнього компонента	обов'язковий

Харків 2024

Розробник: **Ліхачова Ярослава Володимирівна** – викладач кафедри музичного мистецтва естради та джазу Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського

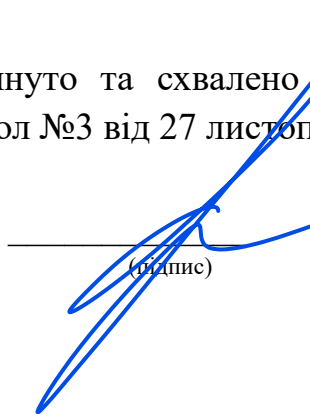
Рецензенти: **Красавіна Лариса Миколаївна** – заслужений працівник культури України, викладач-методист вищої кваліфікаційної категорії, завідувачка циклової комісії «Музичне мистецтво естради» Черкаського музичного фахового коледжу імені С.С. Гулака-Артемівського;

Дрожжина Наталя Володимирівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувачка кафедри музичного мистецтва естради та джазу Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського

Методичні рекомендації розглянуто та схвалено на засіданні кафедри музичного мистецтва естради та джазу, протокол №5 від 18.11.2024р.

Методичні рекомендації розглянуто та схвалено на засіданні науково-методичної ради ХНУМ, протокол №3 від 27 листопада 2024 р.

Гарант освітньої програми

Ірина СУХЛЕНКО
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

ВСТУП

Методичні рекомендації для проведення педагогічної практики розроблені відповідно до Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського та Наскрізної програми практики здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр, а також відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 025 Музичне мистецтво освітньої програми «Сольне інструментальне та вокальне виконавство» (фахова профілізація естрадно-джазовий спів).

Мова проведення практики – українська.

Метою практичної педагогічної підготовки є оволодіння здобувачами освіти навичками планування/організації педагогічного процесу у закладах початкової та/або профільної мистецької освіти.

Завданнями практики, що послідовно направляють здобувача до досягнення поставленої мети, є:

- ознайомлення з організацією освітнього процесу у закладах початкової та/або профільної мистецької освіти;
- набуття досвіду роботи з типовим документообігом закладів освіти;
- вивчення педагогічного репертуару;
- безпосередня участь у педагогічному процесі, як в межах відвідувань занять керівника практики, так і під час проведення власних занять з візією та підтримкою керівника практики;
- аналіз авторських методик провідних педагогів вітчизняного й світового музично-педагогічного ком'юніті, шляхом відвідування майстер-класів, вебінарів, конференцій тощо;
- набуття досвіду оцінювання результатів навчання учнів закладів початкової та/або профільної мистецької освіти;
- створення письмового контенту, як додаткового джерела для опанування практичними педагогічними навичками: методичних розробок навчальних занять, планів-конспектів відвіданих уроків керівника практики, есеїв-рефлексій щодо відвіданих майстер-класів;
- практичне опанування застосунками для проведення дистанційного навчання: Zoom, GoogleMeet, Whiteboard, Jamboard для підвищення якості освітнього процесу;
- знайомство з особливостями та основами методик інклюзивного навчання та арт-терапії;
- використання технік (само)допомоги для підтримки ресурсного стану в стресових ситуаціях.

Методи навчання. У процесі практичної педагогічної підготовки здобувачі освіти застосовують практичний та наочний методи; новітні інформаційні та дистанційні технології (інформаційно-комунікативні), мультимедійні засоби навчання; аналізують сучасну навчально-методичну літературу, складають конспекти відвіданих занять, здійснюють їх аналіз; розробляють власні методичні матеріали: плани-конспекти та презентації занять, комплекти тестових завдань для контрольного оцінювання знань здобувачів освіти; добирають ілюстративний або інструктивний матеріал до обраних тем, складають творчі завдання; щотижнево заповнюють щоденник практики і складають звіт про практику за кожний семестр.

2. СТРУКТУРА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Курс	3-4	
Семестр	5-8	
Кількість кредитів ECTS	8	
Аудиторні навчальні заняття	лекції (год.)	–
	семінарські/практичні (год.)	–
	індивідуальні (год.)	–
Самостійна робота (год.)	240	
Форма підсумкового контролю	Заліки – 5-8 семестри.	

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Практична педагогічна підготовка складається з двох загальних розділів: навчальної практики (протягом 5-6 семестрів), яка спрямована на акумуляцію знань та навичок щодо педагогічного процесу, та виробничої практики, що спрямована на набуття безпосереднього досвіду педагогічної діяльності (протягом 7-8 семестрів).

За бажанням здобувача освіти, йому може бути надана можливість проходження виробничої практики протягом всіх семестрів навчання (у разі, коли він є викладачем закладу початкової та/або профільної мистецької освіти або має учня у школі-студії Університету).

5 – 6 СЕМЕСТРИ (навчальна практика).

5-6 семестри є початковою ланкою в практичній підготовці бакалаврів. Здебільшого на даному етапі застосовуються підготовчі форми роботи, до яких можна віднести вивчення педагогічного репертуару, програмних вимог для кожного з класів/років навчання у закладах початкової та/або профільної мистецької освіти (для виконавських профілізацій); створення ілюстративних та дидактичних матеріалів (для фахової профілізації «Музикознавство»), знайомство з методичною літературою. Важливим етапом практичної

підготовки є набуття досвіду оцінювання знань та умінь учнів, ознайомлення з програмними вимогами та критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти. З метою напрацювання власних критеріїв оцінювання, рекомендуємо відвідування академічних концертів, конкурсів, фестивалів задля оволодіння способами та методами оцінювання та надання практикантом власної оцінки однієї з прослуханих програм.

КЕЙС 1. Особливості викладання у закладі початкової та/або профільної мистецької освіти.

1.1. Практичне завдання:

Знайомство з законодавчою та нормативно-правовою базою, методичною літературою, освітніми програмами, формами навчальної документації, що веде викладач закладів початкової та/або профільної мистецької освіти.

1.2. Список рекомендованих джерел:

Антонюк, В.Г. (2000) Постанова голосу: Навчальний посібник для студентів вищих музичних закладів. – К., Українська ідея,

Афанасьєв, Ю. (2009) Професійна підготовка музиканта. Київ : АКККіМ. 7

Белявіна, Н. (2015) Методологія та методика викладання фахових мистецьких дисциплін. Київ : НАКККіМ.

Бутенко, В. (2012) Музична педагогіка. Херсон : Грінь.

Дрожжина, Н. В. (2019) Вокальне мистецтво естради: історія, теорія, практика. Харків. Естет Принт.

Кушка, Я. (2007) Методика музичного виховання дітей : навч. посіб. для вищ. навч. закл. : у 2 ч. / Я. С. Кушка ; М-во культури і туризму України, Держ. метод. центр навч. закл. культури і мистецтв України. - Вид. 2-ге, доопрац. - Вінниця : Нова кн.

Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм для мистецьких шкіл: наказ М-ва культури України від 16 лип. 2018 р. № 633. URL:http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245415907&cat_id=245415844 (дата звернення: 01.10.2020).

Типова навчальна програма з навчальної дисципліни «Сольний спів (естрадний, джазовий)» середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти / уклад. І. Красовська, О. Браунер, А. Донцова, О. Небога, О. Собко, Л. Шамал, (2021). URL: <http://arts-library.com.ua/xmlui/handle/123456789/980>

КЕЙС 2. Підготовка репертуарного матеріалу / ілюстративних / інструктивних / дидактичних матеріалів різних видів складності для дисциплін з фаху.

2.1. Практичне завдання:

Підібрати/створити репертуарні списки/дидактичний матеріал для вивчення учнями дисципліни з фаху у закладах початкової та/або профільної

мистецької освіти для різних років навчання (роки навчання обираються здобувачем освіти-практикантом самостійно).

2.2. Орієнтовний список творів/дидактичних або ілюстративних матеріалів по семестрам:

5 семестр (1-4 класи/роки навчання (елементарний рівень)):

Chattanooga Choo-Choo (H. Warren – M. Gordon)

Lullabye Of Birdland (G. Shearing)

Satin Doll (D. Ellington – B. Strayhorn – J. Mercer)

Муз. М. Стецюна, сл. Є. Чеповецького «Гаврош»

Муз. П. Майбороди, сл. А. Малишка «Стежина»

Муз. П. Майбороди, сл. А. Малишка «Рідна мати моя»

«Лугом їду, коня веду» унп в обр. М. Лисенка

«Зелененький барвіночку» унп

«В кінці греблі шумлять верби» унп

«Гаю, гаю, зелен розмаю» унп

6 семестр (5-9 класи/роки навчання (базовий рівень)):

Basin Street Blues (S. Williams)

Blues in The Night (H. Arlen, J. Mercer)

Memphis Blues (W. C. Handy)

St.-Louis Blues (W. C. Handy)

St.-James Infirmary Blues (J. Primrose)

West End Blues (K. Oliver)

Don't Get Around Much Anymore (D. Ellington – B. Russell)

On The Sunny Side Of The Street (J. McHugh – D. Fields)

I Got Rhythm (G. & I. Gershwin)

I Thought About You (J. Van Hensen – J. Mercer)

Ain't Misbehavin (T. Waller, H. Brooks & A. Razaf)

All The Things You Are (J. Kern – O. Hammerstein II)

Blue And Sentimental (C. Basie, J. Livingston & M. David)

Муз. В. Тилика, сл. О. Матіка «Монисточко» .

Муз. І. Поклада, сл. Ю. Рибчинського «Зелен клен».

Муз. І. Поклада, сл. Ю. Рибчинського «Тече вода».

Муз. Є. Ханка, сл. Ю. Рибчинського «Верба».

«Ой, горе тій чайці» унп

«Вечір на дворі» унп

«Ой, у вишневому садочку» унп

«Чом ти не прийшов» унп

«Ой, під вишнею, під черешнею» унп

«Ой, у полі криниченька» унп.

2.2. Список рекомендованих джерел:

- Андрієвська, Н. (1983) Вокальні твори. К.: Музична Україна
- Антологія лемківської пісні [упоряд. М. Байко]. (2005). Львів, Видавнича фірма «Афіша»/
- Білик, І. Дядько вечір: пісні для дітей. Ужгород: Ліра, 2003.
- Богачьова, Н., Дудар П. (2012) Воскресеніє твоє поем: добірка нар. пісень. – Вінниця, – Кн. 1.
- Брилін, Е. (2015) Сонячне намисто. Українські народні пісні в обробці для фортепіано: репертуарний навч. посіб. Вінниця: Нова книга.
- Був собі журавель : українські жартівливі пісні, небилиці, скоромовки та лічилки (1993) ред. С. І. Зажитько ; худож. оформ. А. М. Паливоди. Київ: Музична Україна.
- Верховинець, В. (1979) Весняночка. К.: Музична Україна.
- Верховинець, В. (1979) Весняночка. Ігри з піснями для дітей дошкільного віку та молодших школярів. Київ: Музична Україна.
- Гайворонський, М. (1993) Співаник для дітей дошкільного і шкільного віку. Друк. вид. Укр. Пед. т-ва, Львів, 1922. Перевидано: Київ: Муз. Україна., 127 с.
- Горова, Л. (2007) Відчинилося життя : Зб. пісень для дітей. 2 вид. – Тернопіль.: Джура.
- Грицюк, С., Демянишин В. (2000) Жайворова пісня: пісенник для дошкільнят, учнів молодших та середніх класів. – К.: Котигорошко.
- Колесса, Ф. М. (1993) Шкільний співаник. Київ: Музична Україна.
- Красавіна, Л. Українська народна пісня в джазі (2024) Черкаси, ФОП Нечитайло О.Ф.
- Кренців, Я. (2005) Сольний спів. Сопрано: Вокально-педагогічний репертуар. К.: Музична Україна.
- Луценко, Д. (2011) Дарую людям пісню: [Збірка пісень українських композиторів на вірші Д. Луценка: голос з фп.] – К.: Музична Україна.
- Май, Н. (2007) Мамина сорочка: зб. пісень для дітей та молоді. П.: ПП «Дачник». 10
- Микиша, М. В. (1985) Практичні основи вокального мистецтва / [літ. виклад М. Головащенко]. – 2-е вид. – К.: Музична Україна.
- Перлини української народної пісні (1991) [упоряд. М. Гордійчук]. Київ: Музична Україна.
- Прохорова, Л. (2006) Українська естрадна вокальна школа / Л. Прохорова. Вінниця : Нова книга.
- Солоспіви для дітей та юнацтва (2010) [упоряд. І. Зеленецька]. Кам'янецьПодільський «Абетка».
- Соневецький, І. (1993) Солоспіви: для голосу в супроводі фп. К.: Муз. Україна. Сонечко. Українські народні пісні для дітей в обробці Л. Ревуцького К. :1975.
- Українські народні думи та пісні (1990) – К.: Музична Україна.
- Українські популярні пісні-романси (2002) Зб.: [упоряд. і муз. ред. Р. Стефанко]. Львів: Сполом.

Янушкевич, О. (2006) Дзеркало душі: альбом романсів (для голосу і фортепіано). Вінниця, Нова книга.

Binek, Justin (2016) «Ella Fitzgerald: syllabic choice in scat singing and her timbral syllabic development between 1944 and 1947. Режим доступу : <http://www.michmusic.com/info/> (дата звернення: 10.02.2020)

Інтернет-ресурси

Бібліотека ХНУМ імені І.П. Котляревського. Електронний каталог <https://numlib.kh.ua/elcat>

Електронна бібліотека – підручники <http://www.info-library.com.ua>
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Електронний каталог <http://library.nakkkim.edu.ua>

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>

Бібліотека Харківської державної академії культури <http://lib-hdak.in.ua>

Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка <https://korolenko.kharkov.com>

КЕЙС 3. опанування опусами педагогічного репертуару за рівнями виконавської майстерності, які відповідають різним рокам навчання у закладах початкової та/або профільної мистецької освіти. Презентація творів педагогічного репертуару керівнику практики від кафедри.

3.1. Практичні завдання:

– виконання творів з переліку педагогічного репертуару (гра на інструменті, диригування, спів тощо) з визначенням технічних складнощів та формулюванням педагогічних завдань щодо кожного твору (для різних років навчання);

– написання анотації з формулюванням завдань для поетапної роботи з кожним твором (для різних років навчання).

3.2. Список рекомендованих джерел:

Демчишин, М. (2004) Методика формування художньо-творчої особистості засобами музичного мистецтва. Мрія-1 ЛТД.

Дрожжина Н. В. (2019) Вокальне мистецтво естради: історія, теорія, практика. Харків. Естет Принт.

Дрожжина Н. В. (2019) Теоретико-методичні засади естрадно-джазового співу : навч.-метод. посіб. для здобувачів ступеня вищої освіти магістра закл. культури і мистецтв III–IV рівнів акред. Вид. 2-ге, допов. Харків : Естет Принт.

Дряпіка, В. (2000) Теорія і практика формування ціннісних орієнтацій педагога-музиканта. Ліра.

Зайченко, І. (2016) Педагогіка і методика навчання у вищій школі. Ліра-К.

Прохорова Л. (2006). Українська естрадна вокальна школа. Вінниця : Нова книга.

Інтернет-ресурси

Бібліотека ХНУМ імені І.П. Котляревського. Електронний каталог <https://numlib.kh.ua/elcat>

Електронна бібліотека – підручники <http://www.info-library.com.ua>
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Електронний каталог <http://library.nakkkim.edu.ua>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua>

Бібліотека Харківської державної академії культури <http://lib-hdak.in.ua>

Харківська державна наукова бібліотека імені В.Г. Короленка
<https://korolenko.kharkov.com>

КЕЙС 4. Опрацювання видів і форм поточного і підсумкового контролю і критерії оцінювання учня закладах початкової та/або профільної мистецької освіти.

4.1. Практичні завдання:

- створити список вимог та критеріїв оцінювання результатів навчання учнів різного рівня підготовки/року навчання;
- створити чек-ліст типових помилок учнів різного рівня підготовки/року навчання та методів їх усунення;
- а результатами відвідування заняття / іспиту / концерту провести письмовий аналіз переваг та недоліків представленої програми /відповіді учня та здійснити її альтернативне оцінювання (письмово).

4.2. Список рекомендованих джерел:

Актуальні проблеми сучасної музичної освіти / упоряд. Ж. Володченко. (2005). НДУ.

Анікіна, Т., Борисова, С. (2011) Музична педагогіка : історія та теорія. ЛНУ.

Афанасьєв, Ю., Джура, О. (2009) Професійна підготовка музиканта. ДАКККіМ.

Белявіна, Н. (2015) Методологія та методика викладання фахових мистецьких дисциплін. НАКККіМ.

Бутенко, В., Шевченко, Ю. (2012) Музична педагогіка.

Грінь Д.С. Волков, О. (2020) Виразність, творчість і стиль. Концепція муз. виховання. Люкс.

Гладких, А. (2008) Формування професійного виконавства на духових інструментах. ХДАК.

Гринчук, І., Бурська, О. (2008) Проблеми музичного мислення : діалектика муз. 13 логосу та ейдосу. Підручники і посібники.

- Позінкевич, Р. (2000) Освіта в системі культури. Волин. держ. ун-т.
- Ростовський, О. (2008) Музична педагогіка. НДУ.
- Сбітнєва, Л. (2005) Методика музичного виховання. Альма-матер.
- Стецюк, К. (2011) Методика музичного виховання. Етлон-2.
- Типова навчальна програма з навчальної дисципліни «Сольний спів (естрадний, джазовий)» середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти / уклад. І. Красовська, О. Браунер, А. Донцова, О. Небога, О. Собко, Л. Шамал, (2021). URL: <http://arts-library.com.ua/xmlui/handle/123456789/980>
- Ткачова, Н. (2013) Методика музичного виховання.

КЕЙС 5. Підготовка та написання тематичних планів, розгорнутих планів-конспектів занять з фаху / музично-теоретичних занять.

5.1. Практичне завдання:

Написати розгорнуті плани-конспекти трьох занять з дисципліни фахового циклу / музично-теоретичного циклу із зазначенням: рівня підготовки/терміну навчання /класу, виконуваної програми, завдань конкретного уроку та рекомендацій щодо самостійної роботи.

5.2. Список рекомендованих джерел:

- Демчишин, М. (2004) Методика формування художньо-творчої особистості засобами музичного мистецтва. Мрія-1 ЛТД.
- Дряпіка, В. (2000) Теорія і практика формування ціннісних орієнтацій педагога-музиканта. Ліра.
- Зайченко, І. (2016) Педагогіка і методика навчання у вищій школі. Ліра-К.

Лабінцева, Л. (2010) Актуальні проблеми музичної освіти. ЛНУ. Музична освіта : філософський, мистецтвознавчий та педагогічний наголоси

Позінкевич, Р. (2000) Освіта в системі культури. Волин. держ. ун-т.

КЕЙС 6. Творчо-пошуковий підхід до завдань і форм роботи.

6.1. Практичне завдання:

– створити каталог творчих та/або ігрових завдань (вправ) для уроків з учнями-початківцями із зазначенням їх призначення (на розвиток ритму, емоційності, вивчення нот тощо).

6.2. Список рекомендованих джерел:

- Ростовський, О. (2008) Музична педагогіка. НДУ.
- Сбітнєва, Л. (2005) Методика музичного виховання. Альма-матер.
- Стецюк, К. (2011) Методика музичного виховання. Етлон-2.
- Ткачова, Н. (2013) Методика музичного виховання.

КЕЙС 7. Відвідування майстер-класів, конференцій, вебінарів, що націлені на вдосконалення педагогічної майстерності.

7.1. Практичні завдання:

- відвідати захід, що має музично-педагогічну спрямованість;
- Написати есей-рефлексію щодо відвіданого заходу.

Критерії есею:

- обсяг – 1-2 сторінки, кегль 14, шрифт Time New Roman, інтервал 1,5;
- висвітлити тему заходу, автора-доповідача, музичний матеріал, дату відвідування; хто є автором заходу;
- описати основні проблемні ситуації, які було обговорено.

7.2. Список рекомендованих джерел:

Демчишин, М. (2004) Методика формування художньо-творчої особистості засобами музичного мистецтва. Мрія-1 ЛТД.

Дряпіка, В. (2000) Теорія і практика формування ціннісних орієнтацій педагога-музиканта. Ліра.

Зайченко, І. (2016) Педагогіка і методика навчання у вищій школі. Ліра-К.

Лабінцева, Л. (2010) Актуальні проблеми музичної освіти. ЛНУ.

Музична освіта : філософський, мистецтвознавчий та педагогічний наголоси.

КЕЙС 8. Підготовка та заповнення звітної документації.

Заповнення щоденника практики (щотижнево).

Написання звіту з педагогічної практики (щосеместрово).

7 – 8 СЕМЕСТРИ (виробнича практика).

Виробнича практика проходить на базах практики (заклади початкової та/або профільної мистецької освіти, Школа-студія ХНУМ імені І.П. Котляревського тощо). Головною метою виробничої практики є набуття практичних навичок педагогічної діяльності.

КЕЙС 9. Відвідування навчальних занять на базі практики.

9.1. Практичне завдання:

- складання аналізу-конспекту відвіданих навчальних занять (не менше ніж три).

КЕЙС 10. Проведення навчальних занять на базі практики.

10.1. Практичне завдання:

- проведення навчальних занять.

При відсутності можливості провести заняття з учнем керівник практики від кафедри забезпечує моделювання ситуації проведення уроку, а саме – ознайомлення здобувача освіти з програмою з дисципліни; складання плану-конспекту уроку; складання репертуару, який відповідає обраному рівню

уроку з визначенням: методологічних і технічних складнощів та методів їх подолання з урахуванням регламенту часу), відвідування занять викладачів.

КЕЙС 11. Підготовка методичних розробок-презентацій навчальних занять з урахуванням власного досвіду викладання.

11.1. Практичні завдання:

- складання здобувачем методичної розробки уроку (не менше ніж три);
- створення презентації з виокремленням ключових моментів уроку.

КЕЙС 12. Підготовка звітної документації.

Заповнення щоденника практики (щотижнево).

Написання звіту з педагогічної практики.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про освіту» Документ 2145-VIII, поточна редакція від 06.10.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2145-19#n1235>
2. Наскрізнi програми практики здобувачiв вищої освіти ступеня бакалавр Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського. URL: <https://num.kharkiv.ua/2513-normativni-dokumenti>
3. Нормативно-правові акти початкової та профільної мистецької освіти. URL: <https://arts.gov.ua/misteczka-osvita/pochatkova-profilna-mysteczka-osvita/>
4. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського. URL: <https://num.kharkiv.ua/share/docs/education/praktika/PolozhennyaPraktPidgotovka.pdf>
5. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. Документ z0035-93, поточна редакція від 20.12.1994, підстава - v0351281-94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>

ДОДАТКИ

*Додаток 1. Щоденник педагогічної
практики (форма).*

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

_____ факультет
Кафедра _____

ЩОДЕННИК ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

здобувача вищої освіти ступеня бакалавр
_____ курсу
факультету _____

_____ *Спеціальність, освітня програма, фахове спрямування*

_____ *(ПІБ)*

Керівник практики від кафедри

_____ *(ПІБ)*

Консультант практики від бази практики

_____ *(ПІБ)*

20__-20__ навчальний рік

5 семестр

Тиждень	Вид активності / Тема / короткий зміст уроку	Відмітка про виконання	Підпис консультанта практики
Тиждень 1			
Тиждень 2			
Тиждень 3			
Тиждень 4			
Тиждень 5			
Тиждень 6			
Тиждень 7			
Тиждень 8			
Тиждень 9			
Тиждень 10			
Тиждень 11			
Тиждень 12			
Тиждень 13			
Тиждень 14			
Тиждень 15			
Тиждень 16			

6 семестр

Тиждень	Вид активності/ Тема / короткий зміст уроку	Відмітка про виконання	Підпис консультанта практики
Тиждень 1			
Тиждень 2			
Тиждень 3			
Тиждень 4			
Тиждень 5			
Тиждень 6			
Тиждень 7			
Тиждень 8			

Тиждень 9			
Тиждень 10			
Тиждень 11			
Тиждень 12			
Тиждень 13			
Тиждень 14			
Тиждень 15			
Тиждень 16			

20__-20__ навчальний рік

7 семестр

Тиждень	Вид активності / Тема / короткий зміст уроку	Відмітка про виконання	Підпис консультанта практики
Тиждень 1			
Тиждень 2			
Тиждень 3			
Тиждень 4			
Тиждень 5			
Тиждень 6			
Тиждень 7			
Тиждень 8			
Тиждень 9			
Тиждень 10			
Тиждень 11			
Тиждень 12			
Тиждень 13			
Тиждень 14			
Тиждень 15			
Тиждень 16			

8 семестр

Тиждень	Вид активності / Тема / короткий зміст уроку	Відмітка про виконання	Підпис консультанта

			нта практики
Тиждень 1			
Тиждень 2			
Тиждень 3			
Тиждень 4			
Тиждень 5			
Тиждень 6			
Тиждень 7			
Тиждень 8			
Тиждень 9			
Тиждень 10			
Тиждень 11			
Тиждень 12			
Тиждень 13			
Тиждень 14			
Тиждень 15			
Тиждень 16			

Правила ведення та оформлення Щоденника практики

1. Щоденник – основний документ студента під час проходження практики.
2. Під час практики студент щотижнево має особисто записувати в щоденник інформацію щодо участі у різних видах активностей.
3. По факту участі в активності(активностях) під час проходження практики протягом тижня студент зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівнику (консультанту) практики від установи / організації для відповідної відмітки про виконання заходу.
4. По закінченні семестру студент подає щоденник практики на погодження керівнику практики від кафедри, що є одним із складових заліку (поряд із письмовим звітом про проходження практики, методичною розробкою уроку у pdf-форматі або у форматі презентації (по одній у 5, 6, 7 семестрах), відео- або фото звітом (скріншотом) про проведення відкритого уроку та його методичною розробку у pdf-форматі (8 семестр).
5. Без заповненого щоденника студент не допускається до захисту матеріалів практики.

**Інформація про бази практики (установи, організації),
де здобувач вищої освіти проходив практичну підготовку**

Назва бази практики (установи, організації):

_____

Термін проходження практики здобувачем вищої освіти _____

Керівник практики від бази практики (установи, організації):

_____

(прізвище та ініціали)

_____

(посада)

М. П.

_____

(підпис)

*Додаток 2. Форма та рекомендації
щодо заповнення розробки уроку*

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА УРОКУ

3 _____

назва дисципліни

Рівень освіти: Початкова мистецька освіта

Клас (рік навчання) _____

Розроблено здобувачем освіти (ПБ) _____

Тема уроку: _____

Мета уроку: _____

Вид заняття: _____

Методи навчання: _____

Наочний матеріал, технічні засоби навчання _____

Зміст уроку:

1. Організаційний момент: _____

2. Перевірка домашнього завдання та актуалізація знань, отриманих на попередніх уроках

_____

3. Вивчення нового матеріалу, засвоєння нових знань, навичок _____

4. Систематизація вивченого, рефлексія уроку _____

5. Домашнє завдання _____

Рекомендовані джерела інформації _____

Урок розроблено відповідно до початкової програми / робочої програми навчальної
дисципліни _____

Дата проведення уроку: _____

Керівник практики _____

(посада, ПБ)

(підпис)

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАПОВНЕННЯ МЕТОДИЧНОЇ РОЗРОБКИ

Рівень освіти	Початкова мистецька освіта: елементарний рівень (1-4 кл. ДМШ); базовий рівень (5-8 кл. ДМШ).	
Курс / клас	Вказуємо клас (або рік підготовки) учня, фах, ПІБ учня (якщо індивідуальне заняття).	
Розроблено здобувачем (ПІБ)	Вказуємо власні дані	
Тема уроку	Відповідно до програми	
Мета уроку	Має корелювати з темою уроку	
Вид заняття	Можливі типи уроку: урок-лекція, урок-бесіда, урок-практикум, контрольний урок, комбінований урок, урок-екскурсія тощо.	
Методи навчання	Вибрати ті методи, які застосовуються саме на цьому уроці: Практична робота з нотним текстом; наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); аудіо- та відеометод (прослуховування / перегляд записів творів); самостійна робота тощо.	
Наочний матеріал	Можливі варіанти: нотний текст творів, ілюстрації, схеми, таблиці, картки, підручники, збірники, методичні посібники, використання застосунків з дошкою (Jamboard GoogleMeet, Whiteboard Zoom тощо), використання відео та аудіо ілюстрацій, тестів, музичних фрагментів, вікторин.	
Зміст уроку	Організаційний момент	Створення сприятливої атмосфери Організація уваги учнів . Перевірка підготовки учнів до уроку.
	Перевірка домашнього завдання, актуалізація знань	Вказуємо, як саме проводиться перевірка домашнього завдання: обговорення складнощів, які виникли при його виконанні, список питань тощо.
	Вивчення нового матеріалу, засвоєння нових знань, навичок	В довільній формі надаємо опис того, що учень (студент) має засвоїти на уроці, надаємо конспект основних понять, важливих положень уроку (тезово)
	Систематизація вивченого, рефлексія уроку	Вказуємо питання на закріплення нової теми та підсумовуємо роботу учня (студента) на уроці
	Домашнє завдання	Вказуємо конкретне завдання з урахуванням фрагменту твору, який необхідно опрацювати, джерела, сторінки, параграфа з джерела тощо.
Рекомендовані джерела інформації	Список джерел для вивчення даної теми (подавати в APA стилі)	

Урок розроблено відповідно до початкової програми / робочої програми навчальної дисципліни _____

Додаток 3. Форма та рекомендації

щодо заповнення характеристики здобувача керівником практики

ХАРАКТЕРИСТИКА СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТАЗдобувача вищої освіти ступеня _____
_____ форми здобуття освіти

_____ (ПІБ практиканта)

«__» _____ 20__ року.

Керівник практики,
посада _____

_____ підпис

_____ розшифровка підпису

Примітки:

1. Характеристика надається керівником/консультантом практики здобувачу освіти, який завершив проходження практики та зберігається разом зі звітом і щоденником практики здобувача на кафедрі.

2. Приклад характеристики для педагогічної практики:

ПІБ проходив педагогічну практику в _____ з _____ по _____ 20__ року.

За час проходження практики ПІБ показав _____ рівень знань з педагогіки початкової / передфахової мистецької освіти. На заняттях з педагогічної практики на етапі навчальної практики вивчав методичну літературу, ознайомився з веденням документації викладача мистецької освіти, ознайомився з методологією викладання предмету, відвідував заняття консультанта практики. Під час виробничої практики ознайомився з особливостями реалізації освітніх програм відповідних рівнів, типами занять, проводив уроки з учнем _____ (вік, клас, фах). Під час підбору матеріалу та програми враховував вікові та індивідуальні особливості учня. Зарекомендував себе відповідальним, старанним, творчим, уважним. Дотримується педагогічної етики, поважає гідність дитини. Рекомендую оцінити педагогічну практику студента ПІБ на «_____».

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

Кафедра _____

ЗВІТ З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

здобувача ступеня освіти бакалавр
_____ курсу

факультету _____

_____
Спеціальність, освітня програма, фахове спрямування

_____
(ПІБ)

Керівник практики від університету

_____
(ПІБ)

Консультант практики від бази практики

_____
(ПІБ)

ВИДИ ПРАКТИК, ТЕРМІНИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА БАЗ ПРАКТИКВид практики (5 семестр 20__-20__ н.р.) педагогічна навчальна

Назва установи _____

Юридична адреса установи _____

Офіційний сайт установи _____

Керівник від бази практики _____

Учень (ПІБ, вік, фах, клас) _____

Вид практики (6 семестр 20__-20__ н.р.) педагогічна навчальна

Назва установи _____

Юридична адреса установи _____

Офіційний сайт установи _____

Керівник від бази практики _____

Учень (ПІБ, вік, фах, клас) _____

Вид практики (7 семестр 20__-20__ н.р.) педагогічна навчальна

Назва установи _____

Юридична адреса установи _____

Офіційний сайт установи _____

Керівник від бази практики _____

Учень (ПІБ, вік, фах, клас) _____

Вид практики (8 семестр 20__-20__ н.р.) педагогічна виробнича

Назва установи _____

Юридична адреса установи _____

Офіційний сайт установи _____

Керівник від бази практики _____

Учень (ПІБ, вік, фах, клас) _____

ЗМІСТ РОБОТИ на практиці:5 семестр _____
_____
_____
_____
_____
_____6 семестр _____
_____
_____
_____
_____
_____7 семестр _____
_____
_____
_____
_____
_____8 семестр _____
_____
_____
_____
_____
_____**ДОДАТКИ ДО ЗВІТУ**

в якості додатків можуть бути оприлюднені матеріали до щосеместрової звітності: методичні розробки уроків, презентації, репертуарні списки, план-конспект відвіданих уроків консультанта практики, есей щодо відвіданого заходу музично-педагогічної спрямованості, каталог ігрових вправ тощо.

Додаток 5. Приклад заповнення щоденника

з педагогічної практики

2023-2024 навчальний рік

5 семестр (навчальна практика)

Тиждень	Вид активності / Тема / короткий зміст уроку	Відмітка про виконання	Підпис консультанта практики
Тиждень 1	Ознайомлення з документацією викладача початкового мистецького закладу освіти (журнал, типові програми, робоча навчальна програма, поурочний план, див. перелік https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0571655-06#Text) та структурними підрозділами Комунального закладу «Дитяча музична школа №15» м. Харкова	виконано	
Тиждень 2	Ознайомлення з законодавчими актами, що регулюють діяльність викладача початкового закладу мистецької освіти (Статут школи, Положення про мистецьку школу, затвердженого Наказом Міністерства культури України від 09 серпня 2018 року № 686, зареєстрованого Міністерством юстиції України від 03 вересня 2018 року № 1004/32456, Законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про культуру»)	виконано	
Тиждень 3	1. Створення репертуарного списку для учнів _____ року навчання; 2. Вивчення методичної літератури з фахової дисципліни	виконано	
Тиждень 4	1. Виконання творів з переліку педагогічного репертуару (_____ рік навчання): – Л. Моцарт. Менует. – В. Косенко. «Дощик». – К. Черні. Етюд №2 ор.299 2. Написання анотації з формулюванням педагогічних завдань щодо кожного твору	виконано	
Тиждень 5	Створення репертуарного списку для учнів _____ року навчання;	виконано	
Тиждень 6	1. Виконання творів з переліку педагогічного репертуару (_____ рік навчання): – ... – ... – ... 2. Написання анотації з формулюванням педагогічних завдань щодо кожного твору	виконано	
Тиждень 7	Створення репертуарного списку для учнів _____ року навчання;	виконано	
Тиждень 8	1. Виконання творів з переліку педагогічного репертуару (_____ рік навчання): – ... – ... – ... 2. Написання анотації з формулюванням педагогічних завдань щодо кожного твору	виконано	
Тиждень 9	Створення репертуарного списку для учнів _____ року навчання;	виконано	
Тиждень 10	1. Виконання творів з переліку педагогічного репертуару (_____ рік навчання): – ... – ... – ... 2. Написання анотації з формулюванням педагогічних завдань щодо кожного твору	виконано	

Тиждень 11	Розробка плану-конспекту заняття з дисципліни фахового циклу: дата __, прізвища та ім'я учня __, його рівня підготовки/терміну навчання. Програма: __	виконано	
Тиждень 12	Оформлення й здача розробленого плану-конспекту заняття з дисципліни фахового циклу: дата __, прізвища та ім'я учня __, його рівня підготовки/терміну навчання. Програма: __ (розробка додається)	виконано	
Тиждень 13	Створення каталогу творчих та ігрових завдань (вправ) для уроків з учнями-початківцями на розвиток ритму. (Каталог ігрових завдань додається)	виконано	
Тиждень 14	Відвідування майстер класу провідного викладача школи __. Дата __ Тема заходу __	виконано	
Тиждень 15	Написання есею-рефлексії щодо відвідування ____. (Есей додається).	виконано	
Тиждень 16	Заповнення документації (щоденник, звіт практики)	виконано	

7 семестр (виробнича практика)

Тиждень	Вид активності / Тема / короткий зміст уроку	Відмітка про виконання	Підпис консультанта практики
Тиждень 1	Відвідування бази практики ____, знайомство з структурою закладу, сайтом тощо; знайомство з консультантом ____, його учнями.	виконано	
Тиждень 2	Відвідування занять консультанта бази практики, дата __; Складання аналізу-конспекту відвіданого заняття (конспект додається).	виконано	
Тиждень 3	Відвідування занять консультанта бази практики, дата __; Складання аналізу-конспекту відвіданого заняття (конспект додається).	виконано	
Тиждень 4	Відвідування занять консультанта бази практики, дата __; Складання аналізу-конспекту відвіданого заняття (конспект додається).	виконано	
Тиждень 5	Відвідування занять консультанта бази практики, дата __; Складання аналізу-конспекту відвіданого заняття (конспект додається).	виконано	
Тиждень 6	Проведення навчальних занять на базі практики. Тема: __ Учень: __ Рівень підготовки __	виконано	
Тиждень 7	Проведення навчальних занять на базі практики. Тема: __ Учень: __ Рівень підготовки __	виконано	
Тиждень 8	Проведення навчальних занять на базі практики. Тема: __ Учень: __ Рівень підготовки __	виконано	
Тиждень 9	Проведення навчальних занять на базі практики. Тема: __ Учень: __ Рівень підготовки __	виконано	
Тиждень 10	складання плану-конспекту уроку за темою « __ »;	виконано	
Тиждень 11	створення презентації до плану-конспекту уроку з виокремленням ключових моментів уроку.	виконано	
Тиждень 12	складання плану-конспекту уроку за темою « __ »;	виконано	
Тиждень 13	створення презентації до плану-конспекту уроку з виокремленням ключових моментів уроку.	виконано	
Тиждень 14	складання плану-конспекту уроку за темою « __ »;	виконано	

Тиждень 15	<i>створення презентації до плану-конспекту уроку з виокремленням ключових моментів уроку.</i>	виконано	
Тиждень 16	<i>Заповнення документації (щоденник, звіт практики)</i>	виконано	

**Додаток 6. Приклад заповнення звіту
з педагогічної практики**

ВИДИ ПРАКТИК, ТЕРМІНИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА БАЗ ПРАКТИК

Вид практики (5 семестр 20__-20__ н.р.) педагогічна навчальна

Назва установи Школа-студія ХНУМ імені І.П. Котляревського

Юридична адреса установи пл. Конституції 11/13, м. Харків, Україна

Офіційний сайт установи https://num.kharkiv.ua/

Консультант від бази практики ПІБ

Учень (ПІБ, вік, фах, клас) Прізвище, ім'я, років, перший рік навчання

ЗМІСТ РОБОТИ на практиці:

5 семестр Протягом 5 семестру відбулося ознайомлення з типовою шкільною документацією, викладача початкового мистецького закладу освіти; складено репертуарні списки для учнів 1-3 років навчання з написанням анотацій з формулюванням педагогічних завдань щодо кожного твору; виконано твори з переліку педагогічного репертуару; розроблено плани-конспект заняття з дисципліни фахового циклу: «...», створено презентацію відповідно до обраної теми заняття; розроблено каталог ігрових завдань для початківців на розвиток; відвідано майстер класу провідного викладача школи, основні положення заходу відображено у есеї.

Всі матеріали практики додаються.